

Передплата

на «РУСЛАНА» виписати:

в Австрії:

на цілий рік . . . 10 зр. (20 кор.)
на пів року . . . 5 зр. (10 кор.)
на чверть року . . . 2-5 зр. (5 кор.)
на місяць . . . 85 кр. (1 к. 70 с.)

За границю:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі числа по 8 кр. ав.

РУСЛАН

»Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а де возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.« — З Русланових псалмів М. Шапкевича.

Виходить у Львові що дня
крім неділь і руских свят
о год. 6-їй пополудні.

Редакция, адміністрація і
експедиція «Руслана» під ч. 1.
пл. Домбровського (Хорунжини). Ек-
спедиція місцева в Агенції Со-
коловського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише
на попереднє застереженє. —
Реклямації неопечатані відні
від порта. — Оголошеня ави-
чайні приймають ся по ціні
10 кр. від стрічки, а в «Наді-
сланім» 20 кр. від стрічки. По-
даки і приватні донесеня по
15 кр. від стрічки.

Народна жалоба.

Стало ся, чого ще передвчера не мож було предвидіти... Упало на руский нарід нещастє, яке може мати необчислені наслідки. В своїм домаганю за право, прислугуюче кождому цивілізованому народови, за найвисшу наукову інституцію, нещасний руский нарід не лише що не здобув жадного успіху, але противно, під напором переважаючих силою, а спритних ворогів, пострадав тяжко, дізнав жостокі кривди.

Руско-українська академічна молодіж покинула греміяльно львівський університет, який до тепер фігурував як «утраквістичний», а від сего року проявив скрайну нетерпимість для руского слова і письма. 440 слухачів зложило до нині в полудне письменно заяву свого виступлення. Дальші підписи вплинуть в протягу сего тижня і без сумніву osiąгнуть число понад 600.

Наслідком сего буде в першій лінії розв'язанє академічного товариства «Академічна Громада», яка була правдивим огнищем патріотичного духа нашої молодіжи. Коли члени «Друга» прилучать ся до сецесії, то і «Друг» поділить долю своєї української поестри.

Наша молодіж, убога на материяльні средства, найде ся у дуже тяжкім положеню. Не всі-ж зможуть удати ся до позакраєвих університетів. Богато з них потратить літа, в тим самим і припізнить ся витвір рускої інтелігенції на становисках, якої в нашім народнім житю такий великий недостаток. Виступленє академиків з університету не є лише жертвою для них самих, є се ударом для цілого руско-українського народа в Галичині.

Після сецесії в соймі — сецесия на університеті! Сумний гороскоп для руского народа! Сумне свідочтво для польської гакати! Супроти агресивного поступованя польських шовіністів мусимо здвоїти свої сили в борбі за наші народні права. Супроти презрїня гордых геґемонів мусимо противставити нашу моральну виспїсть на дорозі до ідеалу правди і справедливости. Супроти провокацій та обид заховати повагу свідомих свого достоїнства горожан австрійської держави!

А вся руско-українська суспільність, як привитала щирим серцем почин своєї молодіжи до здобутя руско-української Almae matris, так нехай тепер помічними руками підможе єї у тяжкій хвилі. Нехай замовкнуть музики та танці на нашій Галичині, нехай рускі красавиці здержуть ся від балів та гучних забав, доки молодіж, що була душею тих забав, потребує моральної і материяльної помочи, доки надії нашої будучности вянуть, підтіті косою польської нетерпимости.

А коли так прийемо нинішній до-

пуст, то, не потребуємо віддавати ся жалєви ані знеохоті. Жертви освячують справу. Борба сталить сили. Народ, що має таку патріотичну, солідарну і поважну молодіж, може з вірадою глядіти на свою будучину. Нехай нинішній день жалоби стане запорукою нашої побіди, щоби невдовзі руский нарід міг повитати з радостю день отвореня руско-українського університету у Львові.

Борба за руский університет.

Депутация студентів у Відні.

Вчера перед засіданєм палати послів прийняв міністер просєвіти др. Гартель депутацию руских студентів півофіційно в будинку парламенту. В склад депутации увійшли: медик Евґен Бурачинський, філософ Олекса Мелень, теолоґ Тит Галуциньський і правник Володимир Темницький. Депутацию вели послі: Романчук і Барвіньський.

Меморіал академиків про послідні події на університеті одержав міністер ще в суботу так, що міг в нїм розглянути *«Св. Олєксандро, змислю того ніхто не надієв ся ирнемного принятя депутации з его стороны, супротив депутации, в якій находило ся двох релєгованих студентів. Ходило лише о те, щоби зазначити, що релєгации вступили безпідставно, а фактична дійсність що-до подій на університеті мала ся зовсім інакше, як се представили польско-урядові круги та часть польської праси.»*

Міністер Гартель мав замітити, що предложена ему петиция повинна була дійти до него в урядовій дорозі через академічний сенат, а відтак *зганив остро демонстрацию руских студентів у Львові, та висказав надію, що дальше буде молодіж стреміти на легальній дорозі до здійсненя своїх бажань.* Міністер зробив приреченє, що уділюванєм стипендій буде старав ся допомочти до приспореня руских доцентів для будучого університету, але на разі не може дати іменем правительства жадного приреченя що-до его креованя.

Пос. Романчук просив, щоби міністер здержав заповідженє на нині сенатом отворенє викладів на львівскім університеті, бо рускі студенти чують ся діткнені відозвою сенату і тому належить побуювати ся зновленя демонстаций. Міністер Гартель відповів, що се є річю академічного сенату і львівського намієництва.

Зміна через ніч.

Кажуть, що сенат зійшов ся нині о півночі на нараду, яка тревала аж до 3. год. рано, і ухвалив на ній завісити виклади на дальше. Друга вістка несе, що сенат зібрав ся нині о 5. год. рано і ухвалив се рішенє. Досить, що нині перед осьмою годиною було вже прибите на чорній таблиці в університеті зарядженє сенату що-до завішеня викладів, а оно заосмотрене *нинішнюю датою.*

Не знати, з якої принуки запала ся нова ухвала сенату: чи надійшла з Відня яка вказівка від міністерства, чи може сенат сам «предвидів» якісь небезпечні обставини, які вчинили

конечним нагле, нічне засіданє та дальше замкненє викладів. Бути може, що з прислужної гакатистичної праси ми були би довідали ся про «св'ячені ножі» та инші які «гайдамацкі» затії...

Але наша молодіж перервала ту сїть нікчемних інтриґ, провокацій та обчерненї! Зі спокоем та розвагою, достойною поважним борцям за ідею, оцінила ситуацію. Постановила не наражати ся на дальші обиди зі сторони польської гакати та на евентуальні побіи своїх шовіністичних товаришів — Поляків. Але не можуть також прийати обиди, якої допустив ся супроти неї сенат звїсною своєю відозвою, зважила ся на рішучий крок, *справді не бувалий в історії австрійских університетів: виступити солідарно з львівского університету.*

На нинішній виклад проф. Твардовского, який мав відбутися о год. 8. рано, спішать Поляки-академики з усіх відділів. У кождого в ружі грубий костюр, а в кишені боксер, а навіть *кинджали.* Спішать на пів ще заспані навіть такі, що не звикли в такій вчасній порі оглядати свїта Божого... А тут ані на лік нігде ні одного Rusina... а на брамі університету стоїть портієр і навіть не пускає до середини... Ой, гірке се було розчарованє для боксерів, що на руский шкїрі хотїли здобувати собі лаври сумної слави польского шовінізму.

Через цілий ранок стояли перед університетом гурточки польских академиків та обговорювали справу дальшого завішеня викладів. Чи з великої наукової ревности, як се подавали на своїх зборах, — сумніваемо ся. Скорше був се жаль заводу за неудалою авантюрою, якою грожено на сих самих зборах!

Депутация у Львові.

Нані о год. 12. в полудне удала ся депутация академиків до ректора проф. Рідигера. В склад депутации увійшли: п. Вовчук, студент теолоґії, п. Богдан Барвіньський, студент філософії, п. Комаринський, студент прав і п. Волод. Гузар, студент медицини. Ректор прибув на університет 1/2 год. і прийняв депутацию в своїм бюрі. За перекладчика прибрав собі секретаря др. Віняжа.

По представленю заняв слово п. Богдан Барвіньський і відозвав ся сими словами: «Ваша маґніфіцїє! Яко відпоручники руско-української академічної молодіжи, приносимо отсю заяву, осмотрену 440 підписами, що руско-українська академічна молодіж, уважаючи відозву сенату обидою своєю і народної чести, як також крайною провокацією, виплеує ся солідарно із книги горожан львівского університету. При тим додаємо, що дальші підписи послїдують, а зложено індексів наступить протягом сего тижня.»

Ректор прийняв депутацию з визиваючим усміхом, який зовсім не відповідав повазі хвилі, та замітив, — як то буває звичайно, що піє *rozumie wygłoszonej przemowu,* і др. Віняж передав ему зміст єї по польски. На церемоніальнім уклоні покінчила ся розлука нашої молодіжи з львівскою Alma mater.

Меморіал.

Зміст поданого сенатови меморіалу є ось який:

У відповідь на відозву університетського сенату з дня 30. листопада 1901. русько-українська молодіж констатує:

1) Що ся відозва подає своїм змістом і тоном на поталу честь та достоїнство університету.

2) Що ся відозва підносить до значення кермуючих університетською властю засад національну нетерпимість, якою руководили ся до сї одинокі з поміж професорської колегії.

3) Що наслідком відозви спадає відвічальність за сумні полі останніх днів, що тяжіла досі на одиницях — на цілий сенат, як управу львівського університету.

4) Що се дає нам як найкатегоричнішу заповищу, що права, які прислугують нам по законним постановам, будуть на дальше з розмислом дотані і наше достоїнство, як академіків Русинів-Українців, понижуване.

З огляду на се підписані в обороні власної честі і достоїнства університету постановляють:

1) виписати ся разом з книги горожан львівського університету;

2) Не виписувати ся на сей університет так довго, доки загал русько-української молодіжи не сконстатує, що можна се зробити без понижєня нашої академічної і пародної честі.

Слїдує 440 підписів.

Заява богословів.

Рускі богослови приступили, як належить будучим духовим провідникам народа, солідарно до сецесії свїтської молодіжи з львівського університету. На відбутій попередно, довірочній нараді ухвалено між иньшими ось які резолюції, прийняті також на довірочній нараді свїтських студентів:

1) Взиває ся всіх товаришів без ріжниць партій до солідарности в сецесії.

2) Тих, що зломлять солідарність в сецесії, публікує ся яко зрадників народної справи.

3) Товариші зобов'язують ся до солідарности в случаю, коли при поновнім вступі на університет, не схоче сенат прийняти кого з товаришів. Тоді і свїтські студенти і теологи не вступлять на університет, доки того товариша також не приймєть ся.

4) Товариші взивають всіх будучих русько-українських кандидатів на студентів університету до перестерігання ухвал, що отут запали.

5) Взиває ся суспільність до заопікування ся молодими товаришами гімназіястами, що досі діставали харч в духовній семінарії, а тепер при біжучих обставинах легко можуть страпити.

Заява техніків.

На звістку про рішенє русько-української молодіжи, покинути львівський університет, зібрала ся руська технічна молодіж і ухвалила зазначити своє становище отсею заявою:

Супроти резолюцій української академічної молодіжи, відносячих ся до опущєня львівського університету, ми українська політехнічна молодіж складаємо слїдуючу, коротку, але рішучу заяву:

Солідаризуємо ся з тими товаришами, що уважають за найбільшу нечесть для себе і нашого народу бути записаними в альбом львівського університету —

уважаємо тих студентів, що не піддали би ся загальній волі української академічної молодіжи, за найпідліїших зрадників національної справи.

За всіх українських техніків: Франціск Тузяк, Антін Галька, Стефан Чарнецький, Роман Дудинський.

Рускі техніки за руский університет.

В попереднім, сконфікованім числі ми подали лише коротку звістку про збори політехнічної руської молодіжи, які відбули ся в суботу в сали «Основи». Збори мали дуже оживлений перехід з високопатріотичним настроєм.

Наради отворив тов. Чарнецький короткою промовою, вказуючи на важну теперішню хвилю, в якій й молодіж політехнічна мусить зазначити своє становище, і предложив на предсідателя зборів тов. Гальку, на заступника предсідателя тов. Шухевича, а на писаря тов. Гіряка.

На порядку деннім стояли слїдуючі справи: 1) справа руського університету, 2) події на львівському університеті, 3) внесенє і інтерпеляції.

До першої точки забрав слово тов. Чарнецький і в довшій промові обговорив справу основаня руського університету, підніс кривди, яких зазнає руська молодіж на нинішнім університеті, і доказував цифрово, що руська молодіж академічна має повне право домагатись окремого руського університету, і поставив слїдуючу резолюцію:

1) українська молодіж політехнічна узнає еснованє українського університету за конечну потребу нашого дальшого куньтурного розвою;

2) взиває руську репрезентацию, щоби домагала ся від правительства зреалізованя наших жадань в рішучий спосіб.

По прийнятю тих резолюцій реферувал тов. Дудинський справу послїдних подій на львівському університеті і поставив слїдуючі резолюції:

«Українська молодіж політехніки, зібрана на довірочних зборах:

1) уважає демонстрацию, уряджену дня 19. м. м. на львівському університеті, за конечний вплив нетактовного і провокуючого поступованя сенату супротив української молодіжи академічної;

2) заявляє найгорячішу симпатию товаришам-академікам в їх горячій борбі о належні 30-міліоновому українсько-руському народови права;

3) (Сконфіковано). — Сї резолюції прийнято односторонно серед великого одушевленя.

При третій точці порядку деннього прийшло до горячої дискусії над звісною відозвою академічного сенату до академічної молодіжи. Забирали слово тов. Чарнецький, Шухевич, Струк і Минович, почім ухвалено слїдуючу резолюцію:

«Українсько-руські техніки уважають відозву університетського сенату до академічної молодіжи з дня 30. листопада за прояв нової провокації і не находять слів обурєня, щоби достаточнo нап'ятувати таке поступованє».

Тов. Струк обговорював справу зборів Czyneln-i Akademick-oi і зборів загалу польської молодіжи академічної і поставив слїдуючу резолюцію:

Українці слухачі політехніки заявляють признанє тій польській молодіжи, що на довірочних зборах загално академічних відважно і рішучо, як годить ся чоловікови ідейному, сказали слова правди зашкаралупілій часті своєї суспільности і товаришів;

2) над молодіжню в роді членів Czyneln-i Akademick-oi переходить ся без дискусії до порядку деннього.

Обі резолюції ухвалено односторонно.

При внесенєх підношено гадку збираня складок на жертви послїдних подій університетських і зараз таки зібрано межі собою на ту ціль 9 К 30 сот.

Тов. Струк жадав домагати ся лекторату руського язика на техніці і жадати руської перепіски — але сю справу на разі відложено.

Вкінці по вичерпаню порядку деннього промовив ще тов. Чарнецький і в гарній бесїді задрів товаришів до солідарної і смілої боротьби за належні права.

Потім предсідатель замкнув збори о 11. год в ночи. З пісєною на устах «Ще не вмерла» і «Не пора» рушили наші техніки парами перед будинок духовної семінарії і урядивши там овацію руським питомцям, розійшлись спокійно домів.

З наших товариств.

Виділ «Шкільної Помочи» у Львові відбув своє засіданє дня 29. листопада с. р. На вступі посвятив голова о. Стефанович горячу споминку пок. Григорию Врецьоні. «Покійний перенятий глибокою любовю для руського народа, церкви і молодіжи був правдивим свїтилом в нашім людовім учительстві, найкрасшим взірцем для образуєчих ся кандатів учительської семінарії і щирим провідником і отцем для тої молодіжи, що мала щастє побирати в него науку. Трудячись в руській взірцевій школі був для неї правдивим ангелом, що беріг єї в прикрих хви-

лях і багато причинив ся до краснєго єї розвою. Ведений тою любовю для руської молодіжи був він в р. 1879. першим основателем товариства «Шкільна Поміч», що поставила собі за цїль помагати бідним дітям в руських людових школах у Львові і уможливити їм науку. Тут і сповняв він обов'язок касиєра від основаня єї аж до кінця свого житя. «Шкільна Поміч» зобов'язана до найбільшої вдячности для Покійного і запише єго імя на своїх картинах. Честь єго пам'яті!»

По сїм приступлено до деннього порядку.

Прийнято до відомости відобранє через п. Хойнацького (яко контролєра) каси і книг касових по пок. Врецьоні (котрі були до послїдка в найбільшім порядку ведені), і передано уряд касиєрський п. Варварі Літинській, учительці при жіночій учит. семінарії. — Каса виказала: а) в кореннім фондї (з котрого побирають ся лиш проценти) 1996 К сот.; в тій сумі стоїть нова фондация бл. п. кардинала Сильвестра в квоті 1000 К, б) в фондациі о. Косика, зложеної в Ставропітії, 2000 К і в) в готівці зложеної на книжочці «Союза» 59 К 76 сот.

Замість винців на домовину Гр. Врецьони зложили для «Шкільної Помочи» товариства: «Дієстер» 50 К, «Просвїта» 40 К, «Народна Торговля» 30 К, «Руський Союз кредитовий» 25 К, «Тов. ім. Шевченка», «Шкільна Поміч» і «Руська Бєсїда» по 20 К, «Сокол» і Дирекция руського народного театру по 10 К, — дальше п. Юлія Врецьона (вдовиця) 60 К, професори руської гімназії у Львові 22 К, професори мужьської учительської семінарії 21 К, родина Олександра Барвіньського 10 К — разом 338 К. — Виділ рішив, щоби почитати пам'ять Покійного, зложити ті гроші на фондацию єго імени, сподїючись, що многі приятелі і бувші ученики скинуть свої лепти для збільшеня того фонду. В потребі, для заокругленя квоти, додасть виділ з своєї сторони, що буде недостатати.

В послїдних часах зложили для товариства надзвичайні дари: наш Преосв. Митрополит великодушний даток 400 К, др. Крижановський з пушки уміщеної в консисторії 32 К 48 сот., о. Іван Редкевич з храмової складки в церкві св. Юра 20 К, академіка з доходу вечеркового на «Бєсїді» 22 К 30 сот., з пушки в ставропігійській книгарні 1 К 80 сот.; — львівські купці Абрисовський і Валлях жертвували материй на одїжкї вартости 30 К. — Крім того зложив др. Коцовський 85 К для жіночої школи вправ.

Обуву (чобітки і черевики) замовлено і спроваджено в добрій якості від п. Дмитра Березюка, майстра шевського в Кутах, 100 пар (по 450 К) за квоту 450 К, і розділено їх на всі руські школи.

З одїжки зимової справлено 23 бунд для хлопців і 20 плацкиків для дівчат за 436 К, і рішено закупити єще додатково 8 одїжкї для школи ім. Шашкевича.

На справленє коляди в руських школах вичначено 60 К.

На внесенє о. Гузара рішено скликати загальні збори на день 30. сїчня 1902, — і порішено спорядити на слїдуючий рік для збираня датків новий спис львівських Русинів.

Виділ просить присилати всякі дари для «Шкільної Помочи» на руки п. Варварі Літинської, учительки (ул. Вірменська, ч. 8).

Д О П И С Ь.

З Яворова.

(Золоте весїля).

Вістка в нинішнім числі «Руслава» про св'яткованє 50-літнього ювілея о. Федикевича в Бунові єпархії перемискої є в своїм роді цікавим явищем. Знаючи знаменито обставини яворівського деканата, я справді поняти не можу, в якій цїлі і з яким лицем їхали туда на се св'ято ті кондеканальні, що там були. Єсли їхали туда, щоби бути свідками золотого весїля ювілята і єго енергічної подруги — ну против того годі що сказати. Річ сусїдєка і гостина могла бути добра, але єсли їхало ся туда для заяви чи признаня чи почести для о. декана, яко труженника чи на ниві народній чи в Христовім вертограді, то сему, якби не прочитав писаного в вашій часописи, був би ніколи не повірив.

В життю народнім і в справах его політичних був і є високопресподобний о. Фединкевич нічо більше, як одна велика нуля. Чоловік старої дати, не займав ся ніколи справами свого бідного народа; в тій роботі его кондеканальних братів не брав ані ніколи ніякої участі, — противно своїм робліпем, своїм лизунством і смиренням не лиш перед панами старостами, комісарями, а навіть їх поспіаками, не помагав він навіть собі, а народній справі шкодив. Щирій і покірній сотрудник у своєї магіфіки, звісноі впрочім із ріжних, понижаючих єї видатку особу «столкновений» із парохіянами і парохіянками свого мужа, дозволяв жінці визискувати своє становиско, з дому свого не зробив такого огнища, щоби в нім горів огонь патріотичної любови до всього, що рідне. З всіх святихників яворівського деканата найменше просвіченій, виховав свого сина одинака на таку ж нулю як він сам, бо на карьеровича, не добачуючого поза обсягом своїх урядових обов'язків, ніяких цілий ані змагань для добра сего люду, котрого хлібом вигодував ся, а яко властитель за маєток батька побудованої в Перемишлі каменіці, розбогатів.

Кацанські змаганя перемискої капітули за часів хорого вже єпископа Пелена внесли о. Фединкевича яко твердяка на становиско декана. На нім він, в грунті річи не злий чоловік, розумів хаба тушувати промахи своїх зобратів, бо і сам не без закидів «прогрішений».

Хто не вірить, нехай поїде до Бунова. Найпогляне на сю опущену, бідну, обдерту церкву, найпривидить ся розпуєті і піянству громадян, найпоспитає, коли они чули в церкві проповідь або сьвітану Службу Богу, найпригляне ся роззухваленому до крайности здичилому парубочтву. Таж в тім селі розбої і крадіжкі на порядку деннім. Таж там ніякій старший г'азда не сьміє нічим схаменути той cavalleria rusticana, бо змовлять ся, нападуть і кости поломають. В цілім селі самі процесовичі, з котрим краковецький суд ради собі дати не може.

Картяні газарди, неопановане людского добра, хрунївство і хрунїяда — от яка гарна вязанка результатів морально-пастирского веденя парохіяні о. ювілятом. Цілі генерації за довгої пастирской его діятельности не чули ані в церкві ані в школі катехизації, цілі генерації понехані і занедбані ростуть без сьвітла віри, без сьвітла правди, під оком і опікою лихого і нещирого слуги Христа.

В селі нема читальні, нема крамниці, нема школи, нема шпїхїра ані каси громадской, але є лївий, а радше в своїм лїйивстві і байдужности засвічений о. ювілят-декан і всею громадою до крайности зненавиджана его імость.

«Слор świnia, a Aital pantofel» — от зміст девізи в сьвітлоглядї панї двєкановой...

Чи наводити факти? Ой треба би багато паперу списати, схотївши хоч в приближеню схарактеризувати «патрїархальні» зносини о. Аїталя Фединкевича і его сьупруги з громадою. Сум і сором!

(Конець буде).

Державна рада.

Засїданє палати послів розпочало ся о год. 4. відчитанєм впливів. Перед тим еще пос. Функе і тов. зголосили нагле внесене в справі предложенї правительством тримісячної провізорїї бюджету на р. 1902. і вносять, щоби сейчас приступити до розправи над сим предложенєм. Між інтерпеляціями і внесенями находили ся: пос. Кубіка і тов. в справі увільнення громад, резервістів і урльонників від обов'язку плаченя коштів подорожи при службових подорожах; пос. Кремпи і тов. в справі караня резервістів за „hier“, на яке резервісти часто забувають; тов. Кремпи в справі звільнення начальників громад в Галичині від ношеня ознак і друг. Правительство внесло

бюджетову провізорію

на перший квартал слїдуєчого року, а надто проекти заковів: в справі службого контракту торговельних помічників та інших осіб, занятих в торговлі і промислі, в службовій справі осіб, занятих при доглядї недужих, вихованю і т. д., дальше проект зміни закона про неділїшний відпочинок.

Податкове увільненє в Дальмації.

Опісля вносить пос. Берке, яко председатель комісії для належитостей, щоби палата застановила ся сейчас, яко над наглою справою, над законом про увільненє від стемдів і належитостей декотрих трансакий при розділі ґрунтів в Дальмації.

Палата приймає сей закон без дискусїї в другім і третім читаню.

Відповіді на ітерпеляції:

З черги відповідали на ітерпеляції міністри: рільництва Джіованелї, скарбу Бем-Баверк і справедливости Спене-Боден.

Між иньшими відповів міністер скарбу на ітерпеляцію пп. Вальца і тов. в справі поступованя скарбових властей при установленю особисто-доходового податку. Міністер виводить, що в тім році було більше жалоб, чим давнійше, позаяк податкові власти, поконавши первісні трудности, можуть тевер займатися тіснійшим розслїдом фасїї. Правительство звернуло ся до скарбових властей з зав'язанєм, щоби в малозначних і дрібних справах не підносили закидів, отже треба надїятися, що по певнім часі устануть також всілякі жалоби.

Міністер справедливости відповів на ітерпеляцію пп. Бомби і тов. в справі мнимих надужитъ галицких судів підчас переведеня катастрального подїлу ґрунтів. Міністер заявляє, що нема ніякої причини до ямх-небудь розпоряджень, позаяк не стверджено ніяких надужитъ. Той сам міністер відповідав дальше на ітерпеляцію пп. Бомби та Фїяка в справі приноровлюваня міністерияльного рескрипту про виконуванє обов'язків писарів при повітовім судї в Ніску, вкінці на ітерпеляцію п. Дашиньского в справі податкового практиканта Кароля Шамоцкого в Грималові.

Опісля на внесене п. Яворского замкнено засїданє, а президент заповів слїдуєче на вторних о 11. год передпол. Яко перша точка дневного порядку поставлено *бюджетову провізорію*, яко другу, закон про заводів рільничі товариства.

Новинки.

— **Календар.** В середу: гр.-кат. *Введенє Пресвятої Богородиці*; рим.-кат. Варвари. — В четвер: гр.-кат. Филимона, Кикилїї; рим.-кат. Сави. В п'ятницю: гр.-кат. Григорія; рим.-кат. Николая.

— При зміні місяця просимо наших ВП. Передплатників вирівнати залеглости і відновити передплату, бо інакше будемо приневолені здержати висилку нашої часописи.

— **Для нашої молодїжї**, що потерпіла за ініціативу в борбі за руский університет, зложили члени нашої Редакції 20 корон. У Вжесні були дїтвору прускі педагоги троегнкою, а нашу академічну молодїж смагаła польска гаката пащівїлями та лайкою. Там і тут засуджено жертви «по праву» на строгу кару, яка обрушила до живого всіх земляків. Тому ідемо за добрим примїром наших сусїдів-Поляків і на жертви польской гакати складаємо на початок сей малїй даток. *Vivat sequens!*

— **Вїче в Рогатинї.** Дня 5. с. м. (в четвер) відбуде ся в Рогатинї вїче в справі університету. Просимо о як найчисленнійшу участь! При підпригадає ся, що в тім дни відбуде ся доповняючий вибір одного члена з селяньской куриї до Ради повітової. Сеї також немаловажної справи чесні патріоти зволють щиро допильнувати!

— **Руско-українська молодїж університетска** звиває всіх товаришів, що виїхали на провінцію, аби сейчас повернули до Львова і виписали ся з університету, повідомивши вперед про се комітет установлений до того.

— **Професори руских гімназий а руский університет.** Як дізнаємо ся, професори всіх руских гімназий в Галичині мають вислати депутацію до Відня, яка має домагати ся у міністрів заснованя руского університету у Львові.

— **Чи галиций сойм** буде скликаний при кінци с. м. на триднєве засїданє, ще категорично не порішено. Дня 5. с. м. намїсник гр. Півинський виїздить до Відня і тоді западе остаточна ухвала до скликаня галицкого сойму. Розходить ся іменно о те, що як скличуть сойм в Галичині, то Чехи будуть також домагати ся скликаня чеського сойму, а тоді настануть нові хлопоти чесько-німецькі.

— **Др. Ізидор Шараневич**, вислужений професор львівского університету і сенїор Ставропи-

гійского Інститута все ще поважно нездужав. Дїл ми Ставропіїї управляє тевер і заступник сенїора, сов. Николай Гарасимович.

— **Славно!** Двірський обшар в Галивці, старо-самбірского повта, 200 моргів простору, що належав давнійше до дїбр Лїмна, закупили місцеві і доокресні селяни за посередництвом о Гусподаревского, місцевого пароха.

— **Руский народний театр в Самборі** дасть от-сі представленя: В четвер 5. грудня «Шельменко наймит», комедия в 5 дїях Григорія Квітки-Основаєнєнка, а закінчить «Вулиця», музичне діло Ф. Колесси; в суботу 7. грудня «Бідне дївча», оперета в 6 відслогах Куна; в недїлю 8. грудня «Трійка гультаїв», фарса в 5 відслогах Нестрїя; вівторник 10. грудня «Хата за селом», драма в 5 дїях за Крашевским в переводї Є. Калигоского; в четвер 12. грудня по раз перший «Пісни в лицях», опера в дїях Кропивницького; в суботу 14. грудня — на дохід місцевого товариства «Шкільна Поміч» — «Верховинці», драма зі сьпівами і танцями в 9 відслогах Коржецького; в недїлю 15. грудня послїдне представленє «Власть тьми», драма в 6 відслогах гр. Льва Толстого.

— **Дисциплїнарне слїдство** виточив — як доносять польські часописи — висний суд кравийї тим судиям, що брали участь в вїчах в Стрию і Перемишлі в справі заснованя руского університету у Львові. Гарна перспектива!

— **Лат. єпископство в Тернополі.** На засїданю польского Кола ке. Жигульїнский поставив внесене, щоби замість лат. єпископства в Тернополі домагати ся заснованя там генерального вікарїату. Коло прийняло се внесене на основі мотиву, що в противнім разї буковиньскї Шчїдї домагали би ся німецкого єпископства в Чернівцях не оглядаючи ся на Тернопіль. Правительство і нунціатура годять ся на вікарїат в Тернополі.

— **Фїзикатські іспити** зложили в намїсництві міської ветеринарі: Фр. Ковальский з Козови, Йос. Моравец із Собїтки (в Чехїї), Стан. Сїгалевич з Турки (з відзи), Стан. Солецкий з Буська і Стан. Воциньский з Бучача (з відзи).

— **Бувший погол до державної ради др. Вінковский**, котрий тевер перебуває в заведеному дра Хамця в Закопанім, дістав першого нападу і два рази хотїв відобрати собі житє. Першим разом підрізав собі жилу в правій руцї, а в кілька днів пізнійше хотїв повісити ся. Лікарї заявили, що др. Вінковский терпить на манїю самоубїйчу.

— **Габїлітація.** Др. Юліян Маршлер габїлітував ся на лікарским відділі львівского університету на доцента скірних недуг.

— **Вїдозва в справі чахотки.** Магістрат м. Кракова розіслав ось таку вїдозву: Аби запобїгти ширеню чахотки, магістрат звертає увагу мешканців, щоби домагали ся від властителей реальностей побїленя згл. помалюваня стїн та вишуруваня долівки в тих кватїрах, де мешкали недужі на чахотку. Перед тим ніхто не повинен сироваджувати ся до нового мешканя.

— **Татуований цар.** Славний хемік і учений Готїє (Gautier) зробив у своїй «Chronique documentaire» цікаве відкрїте. Після него цар Никола II на деяких місцях тіла був татуований. Він татуовав ся ще яко царевич підчас подорожи до Японїї. Коли Никола, яко престолонаслїдник прибув до Йокогами, зголосив ся на російським кораблі якийсь Япанець-татуатор і заявив, що може татуовати високого гостя і его дружину. Він предложив альбом з рисунками до вибору і вилегїтимував ся яко затверджений властями татуатор картою, що мала на собі печать цїсарской надворної канцелярїї. Рівночасно показав Япанець багато автографів знаних європейських личностей, котрі хвалили его зручну штуку татуованя. Здає ся, що тодішний царевич Никола і князь Юрий грецький, виїшний управитель Крети, казали тоді витатуовати собі кілька знаків на тілі. За їх примїром пішло багато членів дружини, між ними князь Барятинський і князь Імов. Всї татуовані, передовсім царевич Никола, записали опісля свої імена в альбом автографів Япанця, з додатком: «satisfecit». Кажуть, що царевича татуовано без наочних сьвідків, тому ніхто, крім Япанця, не знає знаку, який має на тілі цар Никола II. Готїє оповїдав дальше, що також король Едвард VII. і многі князі его дому є татуовані знаком якора або хреста. Також Бернадотт, основатель нинїшної шведской династїї, носив з своїх революційних часів татуовану напись на правій руцї, що звучав: «Смерть тиранам!»

— **Наука руского язика і письменства для дївчат**, що ходять до не-руских шкіл, відбуває ся що суботи від 3. год пополудня в домї при Стрїлецкій площї ч. 6. в партерї в школі видїловій ім. Т. Шевченка. Видїл «Руского товариства педагогїчного» звертає ся з уклїною прозбою до патріотичних родителів і опікунаїв, щоби заохотили свої дїти ходити на сю науку, котрої хосенність повинна бути ясною кождому тямущому Русинюви. Ся наука відбуває ся в трех курсах. На найвисім курсї учить професор руской гімназїї др. Іван Копач.

Телеграми.

— Ц. к. Дирекция залізниць державних у Львові оповіщує:

Північно-німецький рух товарний з Галичиною і Буковиною. З днем 1. грудня 1901 вийшов в жите додаток V до тарифи часть II, зщиток 2.

Північно-німецький рух товарний з Галичиною і Буковиною. З днем 1. грудня 1901. входить в жите додаток V до тарифи, зщиток 3.

— Вести з перемискої епархії. Презенту на Королеву руску одержав о. Емил Венгрюнович а на Ліщини о. Ів. Фекула. — Канон. інституцію дістали оо. Емил. Трешневский на Хоробрів і Юл. Гумецкий (старший) на Вербіж. — Завідательства дістали оо. Мих. Осідач в Арламівській Волі, Григ. Коваль в Загірю дек ольховецького і Теодор Крушинський в Беньковій Вишні. — Самостійне сотрудицтво в Валяві дек. дрогобицького дістав о. Ант. Слоцький. — Намісництво продовжило на дальший один рік дотацію з реліг. фонда для сотрудника пароха в Соколі. — Грамоту відпустки з перемискої епархії до львівської одержав укінчений богослов Волод. Тиховський.

Відень, 3. грудня. Вчорашнє віче Чехів, скликане для обговорення жадань на поли чеського шкільництва у Відні, ухвалило резолюцію з жаданєм чеського університету на Моравії.

Білгород, 3. грудня. Російський посол Чариков, котрий по кількомісячній відпустці повернувся на свою посаду, був в суботу на авдиенції у короля Александра. Підчас авдиенції посол запевнював короля о великій зчливости царя і цілого російського правительства для Сербії і королівського дому.

Берно швайцарске, 3. грудня. В промові, якою президент союзної Ради отворив Раду, заявив, що різня вільного народу Бурів є найсумнішою подією на початку двадцятого віку.

COLOSSEUM Ernesta Thorna.

у Львові, в пасажи „ГЕРМАНА“ ул. Сенішна

Небувала, сензацийна програма!

від 16. до 30. падолиста 1901.

При співучасті військової музики SO. п. п.

- 1) Const. Marlos, урвитель в воздусі і подорож на орлі.
- 2) Frères Carangeot пародисти танцю tourbillon.
- 3) Les trois Jarry, музикальні ексцентрики.
- 4) Rose d'Arkansas, сецесіоністична дансерка.
- 5) Halley and Curt, незрівнані акробати.
- 6) Орхестра і режисерограф.
- 7) Александер Trebitsch, гуморист.
- 8) Mahomeda, американська ілюзія.
- 9) Valerien Saint-Cyr, імітатор жєнщин.
- 10) Ліліпути.

Що дня о 8. год. вечером велике представлєнє. В неділю і сьвита два представлєнє. Щодня High Life, представлєнє. Білєти вчасніше можна замовляти і набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9. у Львові.

— РІК ЗАСНОВАНЯ 1892. —

Товариство взаїмних обезпечєнь

„ДНІСТЕР“

Львів, ринок ч. 10. (дім „Просьвіти“).

єдинокє рускє товариство асекураційнє, обезпечє будинки і веї предмети движимі против огневих шїд.

„Дністер“ припоручили Преосвящ. Ординарияти Всєч. Духовєнству і вірним всїх трєх Епархїй.

Фонди гваранційні „Дністра“ з днем 31. грудня 1900.

Фонд резервовий	311.540	кор.	11	сот.	} разом 520.406 кор. 66. сот.
Резерва премїї	171.942	"	"	"	
Резерва спеціальна	6.000	"	"	"	
Фонд емеритальний	30.924	"	54	"	

Тарифи „Дністра“ умірновані. Надвїзка річна розділяє ся між членів в формі зворотів. За рік 1900 дістають члєни 8% звороту з премїї.

„Дністер“ виплатив до 31. грудня 1900. відшкодовань 2.120.834 кор. Шкоди ліквідують ся безпроволочно в присутности Делегата і 2 членів.

Полїси „Дністра“ приймають при позичках гіпотєчних: Банк краєвий і Каса ощадности у Львові, Коломиї, Самборі, Долині, Снятині, Городенці, Терєбовлї, Загіццях, Городку і Богородчанах.

НА ЖИТЕ треба обезпечити ся тїльки через „Дністер“ в Товаристві взаїмн. обезпеч. в Кракові; а таких обезпечєнь через „Дністер“ іде часть провізїї на рускі публичні добродїїні цілі; полїси і квїти видає Краківське Товариство рускі.

„Дністер“ пошукує спосібних агентів, особливо сєлян господарів в окрєстностях, де ще нема блявко агенцій „Дністра“. Агенти заробили вже 274.964 кор. провізїї.

Зголошеня о агенції треба вносити до Дирекції у Львові.

Сєляне! убігайте ся тїльки о агенції „Дністра“.

Від огню обезпечайте ся тїльки в „Дністрі“.

На жите обезпечайте ся тїльки через „Дністер“.

Всїлякі

КУПОНИ

вильосовані

цінні папєри

виплачує без потрученя провізїї або коштів

Контора вимїни

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ

Гіпотєчного.

Розклад поїздів залізничних обовязуючий від 1-го мая 1901.

(Прївїд і відїзд поданий шїсма часу середно-європейского).

Поїзд		до Львова		зі Львова		
носп. особ.	врєходять о годїні			носп. особ.	відходять о годїні	
	6:10	з Кракова, Берліна, Варшави, Відня		6:25	до Станїславава, Пидвисокого, Потутор	
	6:20	з Чернівців (Іцкан, Гал. адм.) і Гусятина		6:30	до Пидволочиск (Київа) Бродів дв. головний	
	6:46	з Брухович, шод. від 16. мая до 15. вер. вк.		6:43	„ „ „ „ „ „ дв. Пидзамче	
	7:45	з Янова		6:35	до Лавочного (Мункача, Пешту) Борислава	
	7:40	з Тернополя, Бродів на дв. Пидзамче		8:30	8:40	до Кракова (Відня, Варшави), Берліна
	8:00	„ „ „ „ „ „ на дв. головний		2:55	до Сьєльєго, до Лавочного (1. лїп. до 15. вер. до Янова)	
	8:10	з Лавочного (Пешту) Калуша, Сянока		9:00	до Янова	
	8:15	з Сокаля, Рави рускої		9:15	до Пидволочиск, Гродів, Гусятина дв. Пид	
1:35	8:50	з Кракова, Відня, Варшави, Пешту, Берліна		9:25	до Пидволочиск, Гродів, Гусятина дв. гол.	
	11:45	з Ряшова, Любачова, Самбора		9:42	до Сокаля, Белєця, Рави рускої і Любачова	
	11:55	зі Станїславава (Керсємеє, Потутор)		10:20	до Чернівців	
	12:55	з Янова		1:25	до Янова від 1. мая до 15. верєсєня в неділі і сьвїта	
	1:10	зі Сколього, Калуша, Хирова з Лавочного від 1. черв. до 15. вер.		2:15	до Брухович від 16. мая до 15. верєсєня в неділі і сьвїта	
	3:14	з Брухович (16. мая до 15. вер. в нед. і сьв.)		3:05	до Сьєрия, Сколього від 1. мая до 30. вер.	
	4:40	зі Самбора, Борислава, Сьєрия		3:15	до Янова шодєнно від 16. мая до 30. вер.	
2:20	5:11	з Пидволочиск (Київа) Бродів на дв. Пид.		3:26	до Брухович шод. від 16. мая до 15. вер.	
2:35	5:35	„ „ „ „ „ „ на дв. голов.		3:30	до Ряшова, Хирова, Любачова	
	5:50	з Кракова				
1:45	5:40	з Чернівців, Іцкан				
	6:00	з Сокаля, Белєця і Любачова				
Нїч						
	7:36	з Брухович (16. мая до 15. вер. в нед. і сьв.)		12:45	6:10	до Станїславава
	8:50	з Брухович від 16. мая до 15. верєсєня шод.			6:20	до Кракова (Відня, Берліна, Варшави)
	9:41	з Янова від 1. мая до 15. вер. шодєнно			6:30	до Янова від 1. мая до 15. вер. т. в дні 6. а від 16. вер. до 30. цьвїт. 1902 шодєнно
	9:20	з Янова (від 1. мая до 15. вер. в нед. і сьв.)			6:35	до Лавочного (Пешту) Калуша, Хирова
8:40	9:10	з Кракова (Відня, Берліна), Ясла, Розвадова			7:10	до Тернополя, Бродів дворєць головний
2:31	9:40	з Чернівців, Букарєшту			7:32	дворєць Пидзамче
12:15	10:20	з Лавочного (Пешту) Хирова, Калуша			7:25	до Сокаля і Рави рускої
	10:20	з Пидволочиск (Київа), Бродів на дв. Пид.			7:52	до Брухович (16. мая до 15. вер. в нед. і сьв.)
	10:02	„ „ „ „ „ „ на дв. голов.			8:30	до Янова від 1. мая до 15. верєсєня
	3:12	з Пидволочиск Коничинєць на дв. Пидзамче		2:51	10:30	до Чернівців і Іцкан
	3:35	„ „ „ „ „ „ на дворєць головний			11:00	до Кракова, Відня, Варшави
					11:10	до Пидволочиск, Бродів дв. голов. і дв. Пид.
					11:32	до Кракова, Відня, Берліна, Самбора
					4:15	до Янова від 16. мая до 15. вер. шод.

ЗАПІЯ: Гєрє нїчна числїть ся від 6 годїни вечером до 5 годїни 59 минут рано.

Час середно-європейский ривняєт ся від часу львівського о 16 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейского = 12 год. 36 мин. часу львівського. — В місті выдають білєти ізданї: Звичайні білєти агенції часоний Ст. І. Соколовского в пасажи Галсана ч. 9. від 7. год. рано до 8. вечером, а білєти звичайні і вслїкї вїшні, тарїфи, іждєстроєні прївїзїї, розкладї ізданї і т. п. бїжє інформаційнє п. к. залїзнич. державних (ул. Красновєх ч. 5. в подїєрїю, сходи П. дверї ч. 52) в урадогах годїнах (8—3 а в сьвїта 9—12).

Видає і відповїдає за редакцію Лев Лопатинський.

З друку в А. Штєтєнєвє.